

КАМАРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ

София 1164, бул. „Христо Смирненски“ 1,
тел. 02-969 20 73, 969 20 72 (PR), тел/факс: 02-969 20 70

www.kiip.bg, e-mail: office@kiip.bg

Изготвени са почти половината от националните приложения на еврокодовете

Няма осигурено финансиране за ръководства, обучение и софтуер

В страницата на КИИП във в. „Строителство Градът“ в няколко броя поместваме мнения по темата за еврокодовете и синхронизирането на нашето законодателство с европейското в областта на проектирането и строителството. Досега свои становища изразиха отговорни представители на МРРБ, КИИП, УАСГ, ВСУ „Л. Каравелов“, Студентски съвет на УАСГ. На молбата ни да се включат в тази своеобразна обществена дискусия се отзоваха Мая Станева - изпълнителен директор на Българския институт за стандартизация (БИС), и инж. Ирен Дабичева - ръководител направление „Строителство и строителни конструкции и материали“ в

В учредяването на БИН (Българския институт за норми) през 1938 г. е взела участие и Инженерно-архитектурната камара. В каква

обединявала интересите на индустрията, на браншовите организации, научните среди и държавата, което е основен принцип на стандартизацията. Стандартите са общопри-

Изпълнителният директор на БИС Мая Станева по време на честването на 70 годишнината на Българския институт за стандартизация

за проектиране. Това са подзаконовни нормативни актове, създавани и поддържани досега от държавната администрация в лицето на МРРБ. В част от европейските страни също е възприета тази практика. В друга част от страните членки проек-

проектирането по еврокодовете е презумпция за спазване на съществени изисквания към строителните продукти.

И. Дабичева: Точно затова еврокодовете са отделени като една особе-

- Възможно ли е да се реализира идеята на студенти от УАСГ за безплатен достъп за студенти и преподаватели от ВУЗ до еврокодовете?

М. Станева: В цял свят стандарти се продават. Европейските стандартите са колективна разработка. Всеки, който участва като експерт в разработването на стандарти, предоставя авторските си права на европейската организация по стандартизация CEN, а правата за издаване и разпространяване се предоставят на националните органи, в случая - на БИС. БИС като член на CEN е длъжен да пази авторските му права и няма право да предоставя безплатно европейски стандарти.

Изключително важно е преподавателите да познаят стандартите, за да могат да обучават студентите. Възможно е да се проучи възможността за сключване на споразуме-

чени всички еврокодове и разработените национални приложения, който ще се разпространява при определени условия. Така БИС и КИИП ще подпомагат действащите инженер-проектанти за по-бързото им запознаване с европейските стандарти в областта на проектирането. Съвместно с КИИП може да организираме и семинари и кръгли маси, в т.ч. и с международно участие за запознаване с еврокодовете на действащите проектантски фирми преди влизането в сила на приложенията към тях.

- Има ли действащи европейски програми, по които може да се търси финансиране за такава дейност от браншови организации, учебни заведения, неправителствени организации?

М. Станева: Правим първи стъпки в тази област, като работим с фирми, които имат опит за

ществена дискуссия се отзоваха Мая Станева - изпълнителен директор на Българския институт за стандартизация (БИС), и инж. Ирен Дабижева - ръководител направление „Строителство и строителни конструкции и материали“ в

- В учредяването на БИН (Българския институт за норми) през 1938 г. е взела участие и Инженерно-архитектурната камара. В каква насока сега виждате взаимодействието между БИС и КИИП за регулиране и активизиране на процеса на въвеждане на евро нормите?

М. Станева: Първите опити за стандартизация в България са от 1932 г. за унифициране на профилите на врати и прозорци. През 1938 г. се учредява първият Български институт за норми (БИН) по подобие на DIN (Германия). Миналият месец тържествено отбелязахме 70 години от организираната стандартизация в България. През годините стандартизацията преминава през различни форми на управление, като основно се е управлявала и финансирала от държавата. През 2006 г. по реда на Закона за националната стандартизация се учреди новият Български институт за стандартизация (БИС) като обществено-правна организация. След седем десетилетия се връщаме към онази обществено-правна организация, която е

обединявала интересите на индустрията, на браншовите организации, научните среди и държавата, което е основен принцип на стандартизацията. Стандартите са общоприети правила и норми, приети от всички заинтересувани страни.

- Българският институт за стандартизация ли е структурата, която координира дейността между различни институции и заинтересувани организации за изготвяне на националните приложения и ръководства по еврокодовете?

М. Станева: БИС е националният орган за стандартизация, който обединява интересите на държавата, проектантите, производителите, потребителите и научните среди за постигане на консенсус. Европейската комисиция подчертава ролята на стандартите, където техническите характеристики и параметри се определят от експертите, а държавата дава само общата законова и регулаторна рамка.

И. Дабижева: Проектирането на строителните конструкции в България се извършва по норми

Изпълнителният директор на БИС Мая Станева по време на честването на 70 годишнината на Българския институт за стандартизация

за проектиране. Това са подзаконовни нормативни актове, създавани и поддържани досега от държавната администрация в лицето на МРРБ. В част от европейските страни също е възприета тази практика. В друга част от страните членки проектирането става по стандарти - например в Германия, Австрия, Великобритания и др. В рамките на Европейския съюз е възприета последната практика. Европейските стандарти за проектиране на строителни конструкции са именно еврокодовете. За да бъдат те приложими за всяка страна, към тях трябва да се разработят национални приложения, които да отчитат географските и климатичните особености, националния строителен опит и т.н.

- За инженер-проектантите е от съществено значение да познават новите стандарти в областта на проектирането, за да са конкурентоспособни на европейския пазар. На какъв етап са дейностите по изготвяне на националните приложения на еврокодовете?

М. Станева: Еврокодовете са много важни за строителството, защото

проектирането по еврокодовете е презумпция за спазване на съществени изисквания към строителите, залегнали в Директивата 89/106 за строителните продукти.

И. Дабижева: Точно затова еврокодовете са отделени като една особена категория стандарти, защото тяхното спазване гарантира безопасността на конструкциите. В България от 58 части на еврокодовете за 20 части вече са готови националните приложения и са във фаза обществено допитване. Те са документи, в които се дават стойности на национално опрделените параметри за прилагане на съответния еврокод. Те могат да бъдат общодостъпни, защото дават ключа за прилагане на еврокодовете, допълват ги. Еврокодовете трябва да влязат ефективно като норми за проектиране в цяла Европа през 2010 г. Българските норми за проектиране се явяват противоречащи на еврокодовете документи. Тенденцията е, когато дойде този краен срок, всички страни членки да отменят националните си норми или стандарти за проектиране. Целта е да се премахнат бариерите пред проектантските и строителните услуги, т.е. да има единни общи критерии.

ните органи, в случая - на БИС. БИС като член на CEN е длъжен да пази авторските му права и няма право да предоставя безплатно европейски стандарти.

Изключително важно е преподавателите да познават стандартите, за да могат да обучават студентите. Възможно е да се проучи възможността за сключване на споразумения с университетите за ползване на стандартите с цел обучение, но при определени условия.

И. Дабижева: Още през 2005 г. на една кръгла маса за обучението на строителните специалисти заявих, че тези, които са сега първокурсници в УАСГ, ще завършат през 2010 г. и ще трябва да работят по новите европейски стандарти. Затова е много важно програмите за обучение в УАСГ да се съобразят с европейските стандарти, в т.ч. и еврокодовете.

М. Станева: За програмите за обучение трябва да се ангажира и Министерството на образованието и науката. Мисля, че е наложително да се потърсят контакти с МОН и да работим заедно за решаване на проблема. Това е начинът.

Относно ползването на еврокодовете от проектантите и членовете на КИИП, БИС подписа споразумение за сътрудничество с КИИП, на базата на което ще издадем диск, в който ще бъдат вклю-

- Има ли действащи европейски програми, по които може да се търси финансиране за такава дейност от браниови организации, учебни заведения, неправителствени организации?

М. Станева: Правим първи стъпки в тази област, като работим с фирми, които имат опит за провеждане на обучения. Може да разширим и споразумението с КИИП в тази насока.

И. Дабижева: Тук определено и държавната администрация трябва да поеме своята отговорност. Един голям дял от икономиката е зависим от този процес. С МРРБ имаме много добро сътрудничество. Преводите на отделните части на еврокодовете, както и работата по националните приложения, се финансират от министерството. Тази година с МРРБ сме подписали тригодишен договор с програма за трите години с оглед до края на 2010 г. всички части на еврокодовете да бъдат преведени и всички национални приложения - изготвени. В този смисъл не бих казала, че изоставаме с националните приложения. По отношение на изготвянето на ръководства и софтуер обаче предстои много работа, за която държавата трябва да поеме своя ангажимент.

Разговора води Пенка Ангелова

Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране със съдействието на в. „Строителство Градът“ предоставя възможност на тази страница да намират място становища, дискусии, интервюта по актуални за проектантската общност въпроси и обществено значими проблеми.

За контакти: Пенка Ангелова - „Връзки с обществеността“ на КИИП, тел. 969 20 72, p_angelova@kiip.bg